

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo:
Ljubljana, poštni predal šte. 168.

Naslov za telegrame: »Naprej«, Ljubljana.

Čekovni račun št. 13.807.

NAPREJ

Glasi Socialistične stranke Jugoslavije.

LJUDSKI GLAS

Letnik VI., šte. 46.
Četrtek
»Naprejeva« številka
izhaja kot tednik:

Stane mesečno Din 25—
za inozemstvo Din 35—

Oglas: 6 par, najmanj 5 Din.

Prostor 1×55 mm 60 par. Mali oglas: beseda
60 par, najmanj 5 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne
priobčijo. — Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

Glasi
Kmetko-delavske zveze
Stane letno 60 Din — mesečno 5 Din

Vsem krajevnim organizacijam SSJ in KDZ.

V smislu sklepa pokrajinskega odbora SSJ in KDZ z dne 5. oktobra in seje z dne 13. novembra 1924 sklicujemo

XVI. redni (pokrajinski) strankin zbor,

ki se bo vršil 25. in 26. decembra 1924 v Ljubljani. (Čas in prostor objavimo naknadno).

Začasni spored razpravljanja:

1. Otvoritev zbora.
2. Verifikacija mandатов.
3. Volitev predsedstva.
4. Določitev dnevnega reda.

Eventualni predlogi posameznih organizacij morajo biti poslani pokrajinskemu tajništvu (na naslov: Ljubljana, p. p. 168) najpozneje do 15. decembra 1924.

Pravica udeležbe (§ 26. organizacijskega pravilnika): Vsaka organizacija, ki je pravilno obračunala za zadnje tri mesece pred dnevom sklicanja, ima pravico do enega delegata, večje organizacije pa za vsakih 50 članov po enega, pri čemer se ostanki pod 30 ne upoštevajo, 30 ali več članov pa šteje za 50. Število delegatov se računa na temelju povprečnega števila članov zadnjih treh mesecev.

Za vsakega delegata naj bo izvoljen tudi po eden namestnik.

Razen § 26., ki ga objavljamo, opozarjamo na vse določbe organizacijskega pravilnika, posebno pa na §§ 24. do 32.

Potne stroške delegatov morajo plačati organizacije same. Pravico in dolžnost udeležbe imajo tudi vsi člani načelstva, pokrajinskega odbora in kontrole. Odbori posameznih organizacij naj naznanijo imena izvoljenih delegatov ter njihovih namestnikov najpozneje do 15. dec. 1924 pokrajinskemu tajništvu v Ljubljani, da dobe pravočasno delegatske izkaznice. Gostje, ki se prijavijo pokrajinskemu tajništvu do 15. dec., bodo imeli zagotovljen sedež. Drugi dobe izkaznice za goste na licu mesta, dokler bo zadoščal prostor.

V Ljubljani, dne 20. nov. 1924.
Pokrajinsko tajništvo SSJ in KDZ.

Priprave za volitve.

Čas za reklamacije je potekel. Naši zaupniki in organizacije naj žrtvujejo vse moči za agitacijo.

Vsaj v tistih krajih, kjer imamo organizacije, upamo, da so volilni odbori že izvoljeni in že poslujejo. Kjer pa organizacije nimamo, naj zaupniki tudi ustanove volilne odbore s pomočjo tistih, ki sicer še niso zavedni, ki pa prej ali slej bodo.

Nekaj glavnih nalog naših volilnih odborov:

1. v svojem okolišu organizirajo in vodijo agitacijo;
2. obenem organizirajo zbirke za tiskovni in volilni sklad;
3. pošiljajo nam poročila, če se vrši kje agitacija protizakonito, nasilno, kakšnih laži se poslužujejo naši nasprotniki proti nam itd.

Pri agitaciji razložite ljudem naš program in garancijo, da ga res izvršujemo, t. j. pravilnik. Ne obljubite, kakor delajo nasprotni agitatorji, temveč recite ljudem: Kolikor moči nam boste dali, toliko bomo izvršili. Ne lovite glasov, temveč širite zavednost! Organizacije se morajo okrepiti med volilnim bojem. Enotna fronta nam je premalo, enotne organizacije hočemo, za popolno edinost proletariata smo! Naše zahteve so izvršljive, več sto zavednih proletarcev jih že izvršuje, kapitalistično sorodstvo jih ne mara. Širite naš tisk: »Naprej« oz. »Ljudski glas«, brošure: »Socializem in vera«, »Pot k socializmu«, »Komunistični manifest« i. dr.

Naše orožje.

(Dopis iz Mežiške doline.)

Karkoli dosežemo v kapitalistični družbi, je vedno le orožje za nove boje v rokah proletariata. Vsak ko-

šek moči, ki ga moremo vladajočim iztrgati iz rok, je vreden in tudi potreben, vsi taki koški so deli naše še dolge poti do končnega smotra — do popolne osvoboditve delavskega razreda iz kapitalistične tiranije. Zlasti težak je boj pri nas na Slovenskem, ker je naše ljudstvo bolj zanemarjeno in klerikalno poneumnjevanje bolj razširjeno kakor drugod. Zlasti težaven je boj na Slovenskem, ker imajo pri nas prazne fraze — če le prijetno done — več veljave nego najresnejše delo. V tem boju je najvažnejša naloga delavstva skrb za dobro orožje proti našim zakletim sovražnikom. Edino geslo, ki velja za delavca, se glasi: Pomagaj si sam! Pomagaj si, to se pravi: bojuj se! V boj se pa ne spuščaj s praznimi rokmi, brez načrta in brez reda. Najvažnejše orožje proletariata v boju za osvoboditev je delavsko časopisje, ali sramota je za delavstvo, da se ne zaveda toliko, da je kapitalistično časopisje njegova poguba. Organizacija združuje delavske vrste in jim daje zanesljive načrte za kulturne, politične in gospodarske boje — delavski časopis je pa meč organizacije. Sodrugi, skrbite, da bo ta meč oster in čvrst, pomislite, da imajo nasprotniki bogate arzenale, ker jim ne primanjkuje sredstev, vaše časopisje se pa le z vašo močjo in pomočjo lahko razvija. Spomnite se, da storite vse zase, kar storite za delavski časopis.

Pregled organizacij SSJ in KDZ od maja 1924 do oktobra 1924

(upoštevajo se samo člani, ki so plačali prispevke, in organizacije, ki so obračunale pokrajinskemu tajništvu SSJ in KDZ v Ljubljani).

Zaporedna št.	Stalna št.	Organizacije	Člani "Stoga" 30. septembra 1924	Stalni, javni naročniki "Napreja"	Rednih članov je bilo					Zamudniki	Prispevki teh zamudnikov		1924 v mesecu X. rednih članov	Izmed teh članov so zadnji mesec plačali po Din																	Pokrajinsko tajništvo je prejelo:					
					1924						Din	p		2	3	4	5	6	8	10	12	15	20	25	30	40	50	75	100	nad 100	pristopnina	progres. davka				
					V.	VI.	VII.	VIII.	IX.																							skupaj	Povpr. od člana			
																																		Din	p	Din
1	1	Bizeljsko	2	—	20	20	20	20	23	—	—	—	26	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	36	40				
2	2	Brežice	6	—	11	11	12	10	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
3	3	Celje	13	3	47	54	52	52	50	—	—	54	46	—	—	5	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	102	90					
4	4	Centrala	11	7	27	18	25	28	23	—	—	24	16	5	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	75	60					
5	6	Črna I.	12	6	130	135	108	115	125	—	—	127	112	8	2	4	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200	20					
6	7	Črna II.	9	—	94	94	91	94	83	—	—	96	85	10	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	142	80					
7	9	Globoko	2	1	30	30	33	33	33	—	—	38	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53	20					
8	10	Gorje	4	2	11	14	9	19	21	—	—	21	10	9	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39	20					
9	11	Hrastnik I.	2	7	34	—	34	22	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
10	13	Jesenice	7	3	24	29	26	24	26	5	8	40	20	9	4	—	6	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47	60					
11	15	Liboje	—	—	—	16	13	20	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
12	16	Litija	—	—	—	12	13	—	—	11	18	20	10	9	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	80					
13	17	Ljubljana	7	3	15	11	15	15	17	—	—	17	10	—	—	1	1	1	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	97	30					
14	18	Mežica	13	1	44	45	52	50	48	4	11	20	51	27	8	8	5	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	114	10					
15	19	Mislinje	2	1	4	4	4	4	4	—	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	60					
16	21	Sv. Peter p. Gor.	—	—	5	2	4	2	4	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	20					
17	22	Škale	4	3	58	—	61	61	61	—	—	61	58	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	91	—					
18	23	Škofja vas	—	—	6	7	6	9	4	11	15	40	8	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	20					
19	24	Šoštanj	—	—	37	35	34	34	34	—	—	28	16	5	1	—	1	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	70	70					
20	25	Store	5	2	46	44	46	47	45	—	—	45	43	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	65					
21	26	Tacen	1	—	10	—	15	14	8	—	—	8	7	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	40					
22	27	Trbovlje	21	9	122	123	115	—	50	35	53	90	71	62	7	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	107	80					
23	28	Velenje	7	5	53	67	70	85	87	—	—	88	80	1	5	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	140					
24	29	Videm-Krško	13	5	13	17	20	20	19	—	—	18	11	3	1	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41	80					
25	30	Vrhnika	5	2	20	22	22	23	24	—	—	24	20	2	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	49	—					
26	31	Zabukovca	4	—	21	—	12	14	10	9	12	60	9	8	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	70					
27	32	Zagorje	—	—	3	4	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
28	33	Zg. Šiška	—	—	6	5	4	9	11	—	—	13	12	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	30					
29	34	Gorica pri Marib.	—	—	29	30	27	29	29	—	—	28	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39	20					
30	35	Cirkovec pri Mar.	—	—	11	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
31	36	Lesce	—	—	—	16	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
32	37	Pragersko	1	—	33	37	44	44	44	—	—	44	42	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	69	30					
33	38	Pišce	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
34	39	Šikole pri Marib.	—	—	9	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
35	40	Ponikva	—	—	7	—	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
36	41	Sv. Lovrenc n. Poh.	5	3	—	13	16	19	19	—	—	—	17	15	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	80					
Vseh rednih članov			156	63	980	915	1046	920	964	75	119	70	953	805	62	26	27	6	9	9	2	2	2	1	1	—	1	—	—	9	1702	40				
Zamudnikov			—	—	104	264	80	187	75	—	—	—	—	119	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	119	70				
Vseh članov skupaj			—	—	1084	1179	1126	1107	1039	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1841	10				
			Pokrajinsko tajništvo je torej prejelo v tem mesecu																	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Delavski časopis ima mnogo težjih nalog kakor meščanski. Delavski časopis nam služi direktno in indirektno, pisan mora biti za nas in za naše nasprotnike. Braniti mora naše pravice, poučevati nas mora o razmerah in dogodkih, ki jih buržuazni listi zamolče. Najmlajšim našim sodrugom mora dajati prve pojme o socializmu in našem boju, odgovarjati mora pa tudi višjim potrebam starejših in izkušenih, nasprotnikom in nezavednim pa mora tolmačiti naše življenje, naše potrebe in cilje. Proti sovražnikom mora vihrti meč, nepoučene pa poučevati, da postanejo iz nasprotnikov prepričani pristaši in sobojevniki. Da pa naš list lahko izpolnjuje vse te mnogovrstne in težke naloge, mora imeti potrebno moč. Razširjajte naš list, čim več bo imel sredstev, tem močnejši bo, tem več koristi bomo imeli delavci od njega. Podvojimo število njegovih naročnikov in dvakrat toliko nam bo vreden kakor sedaj. Agitirajmo, delavci, v naših rokah je razvoj našega lista, pridobivajmo mu novih naročnikov in dvakrat lažje bomo odbijali napade naših nasprotnikov! Žrtvujmo za naš list, žrtve bodo nam v korist! Naročnina je seveda denar, toda naš list nas podpira v naših bojih in čim bolj ga bomo utrdili, tem izdatnejša bo njegova pomoč. Kar vložimo v svoje časopisje, se nam bogato povrača. Žrtve, ki jih prinašamo za svoje časopisje, bodo nam v dobiček. Zato pa bojkotirajmo vse tiste trgovine in gostilne, po katerih se valjajo nam nasprotni listi. — Napisano v času, ko sem videl nekatere konsumske nastavljenice z gobezdavim »Jutrom« v roki.

Delavec iz Črne.

**Ako piješ 'BUDDHA' čaj,
vživaš že na zemlji raj!**

Razno.

r Med klerikalei. V 47. številu »Pravice« je napisal dr. Gosar uvodnik, v katerem se odločno postavlja proti opoziciji v SLS. V 45. in 46. številu je namreč ravno »Pravica« objavila članke iz opozicije, o kateri pravi dr. Gosar naslednje: v zadnji »Pravici« je izšel od neodgovorne osebe, ki je že tudi v prejšnji številki našega lista izrabila naše zaupanje, podtaknjen članek, ki demagoško in krivično napada naše dosedanje zastopnike v parlamentu ter jim podtika, da so znali skrbeti in delati le bolj zase kot pa za revno in delavno ljudstvo. Dalje pravi člankar, da so se vse politične stranke brez izjeme izkazale revnemu in delavnemu ljudstvu tako očitno in celo krivično nenaklonjene, da delavno ljudstvo ne more več od prav nobene stranke pričakovati dovolj iskrenega in poštenega zastopstva. — Dr. Gosar je odgovorni urednik »Pravice«, čudno in nejasno je, da se izgovarja pred javnostjo, kakor da je pred sodiščem, na »neodgovorno osebo«, ne pove pa, na kak način je bilo mogoče vtihotapiti članek v list. To je značilno, ampak na Slovenskem nismo ravno posebno tankovestni, zato je pri nas v navadi odgovoriti na take stvari, da so zadeve okusa... Ne taji pa dr. Gosar, da se njegovi pristaši vendarle bunijo proti SLS, ker napoveduje reorganizacijo stranke — po volitvah. Korajžno to ni in pošteno tudi ne posebno po naših pojmihi o morali in zato naj nam tudi nihče ne zameri, če smo mnenja, da bodo stranko tudi po volitvah tako reorganizirali, da bodo ti isti, ki sedaj v stranki odločujejo, odločevali še naprej in pri prihodnjih volitvah zopet. Če si bo namreč opozicija dala kar tako usta zamašiti.

r Najbolj se mudi našim demokratom. Pred par dnevi se je zbralo v Mariboru par ocilindrenih gospodov iz Ljubljane, Celja in Maribora, malo so pošepetali in nosila liste za mariborsko okrožje so imeli: dr. Pivko bo nalovil precej glasov na svoje ime; tako so mislili in zato so njega določili. Na Kranjskem bo poskusil svojo srečo dr. Žerjav. V Ljubljani bo huj-

še, Reisner ne vleče... Letos so združeni samostojni demokrati z radikali, katerim so prepustili v eksploatacijo okraje Kočevje, Črnomelj in Novo mesto. Samostojneji pojdejo s samostojnimi listami v volitve.

r Novo železnico med Ormožem, Ljutomerom in Mursko Soboto so zadnji nedeljo svečano otvorili in izročili prometu. Lep del Prekmurja, ki je bil doslej odrezan od sveta, ima torej sedaj železniško zvezo s Slovenijo. — Drugi dan po otvoritvi pa so imeli na novi železnici tudi že svojo prvo železniško nesrečo.

r Fese gor, fese dol! Minister za promet dr. Velizar Janković je prepovedal muslimanskim železničarjem nositi fese v službi. Minister Sušnik je dovolil muslimanskim železničarjem nositi fese v službi. Minister Andrić je prepovedal muslimanskim železničarjem nositi fese v službi. Še eno smo čitali te dni: voditelj bosanskih Turkov, dr. Spaho, je pred par dnevi brzojavno protestiral pri samem kralju radi nekega nasilstva, ki ga je zagrešil okrajni glavar v Rogatici. Prvi stavek brzojavke: Okrajni glavar v Rogatici, ki je bil do nedavno, dokler ni bil na to mesto postavljen, gostilničar v Prači... Tega imenitnega glavarja ima na vesti notranji minister. Ni še tudi dolgo, kar je bilo v nekem inozemskem listu napisano, da ima v Jugoslaviji veliko vrednost pregovor, da je govorjenje vredno srebra, molčanje pa zlata. Pravijo, da so prišli na to po opazovanju jugoslovanskega zunanjega ministra na neki mednarodni konferenci. To je bil gotovo eden izmed naših najboljših zunanjih ministrov, nemara je radi njega celo dinar dobil večjo vrednost.

r Železniških nesreč imamo zadnji čas v naši državi kar za izvoz. Pretekli teden je prišla na vsak dan po ena, tekoči pa menda ne bo nič revnejši. — Po vojni bi bili morali vse proge dobro pregledati in temeljito popraviti, zato pa doslej ni bilo časa, ker je bilo treba prej ugotoviti, kako je pravzaprav s fesi naših muslimanskih železničarjev. Čast jim in hvala, na zarade pri tem niso pozabili naši odločilni možje.

r Nacionalni blok in radikali. »Zagreber Tagblatt« poroča, da bodo radikali postavili v Zagrebu svojo listo. Nosilec liste bo dr. Dušan Peleš. Zdi se, da ravna Pašić s Pribečevićem tako, kakor zasluži. S tem pa še ni rečeno, da bi ne bila drug drugega vredna.

r Nepolitični militarizem. Armade militarističnih držav so »nepolitične«. Njeni oficirji pa samo ljudje dolžnosti, brezpogojno vdani sluge državne vlade, ki jih vladne tendence nič ne brigajo. Oni nič ne vprašujejo, odkod je prišla vlada, kakšna je in kaj hoče, samo njena povelja izvršujejo »proti vsakemu sovražniku brez izjeme«. (Kdor misli, da ni tako, in da mi na kaj namigujemo, naj se ne ustraši, naprej mu povemo, da bo nadaljnje pisanje — o Francozih.) Tako je vsaj v teoriji, v praksi je pa tako, da ostane militarizem nepolitičen le tako dolgo, dokler je na vladi taka vlada, ki se smatra samo za upraviteljsko vladajočih razredov in njih državnega reda. Dokler je vlada taka, se militarizem ne ozira na malenkosti, ki vladajoče meščanske stranke formalno ločijo. Najboljše se počuti militarizem v monarhiji, ugaja mu pa tudi v republiki kakršna je na Francoskem, dokler je konservativna in demokracije ne vzame preveč resno. Če pa to stori in se zakonita republikanska vlada, ki se ji morajo gg. oficirji po svoji prisegi absolutno pokoravati, celo z »umazano proletarsko sodrigo« prijazno gleda, potem postane nepolitični militarizem takoj političen. Potem takoj vstane kak general — na Francoskem se je to zgodilo, ne pri nas! — in izjavi, da je ponižanje za armado, če mora poleg rdečih zastav izkazati čast velikemu mrtvecu, ki ni ljubil vladajočih razredov v svoji državi, pač pa brezpravno ljudstvo svoje domovine. Tako se je zgodilo okoli 23. t. m. v Parizu, ko so prepeljali truplo tik pred začetkom vojne ustreljenega velikega francoskega socialista Jeana Jauresa (Žana Žoreja) v Pan-

theon, kjer bo počivalo poleg trupel drugih mož, ki jih štejejo za največje in najboljše Francoze. — Francoski militarizem bi si bil izjavo svojega predstavnika lahko prihranil. V drugih državah pa je militarizem pokazal, da mu takoj uide ves patriotizem, če pravi domačini v svoji državi ali domovini razobesijo rdeče zastave. Ali pa store kaj takega, kar je z rdečimi zastavami v idejni zvezi.

r Orjuna in volitve. Glavni odbor Orjune je imel te dni sejo v Splitu. Glede volilne taktike je bilo določeno, da smejo orjunaši voliti samo stranke, ki so za popolno narodno in državno edinstvo. Pravijo, da je takih strank več in da orjunaši zato ne bi imeli težav, je določeno še, da morajo voliti tam, kjer je več centralističnih strank, samo tisto, ki ima največ izgleda na uspeh. Zagrebška demokratska »Riječ« pravi, da torej orjunaši ne smejo voliti nobene druge stranke, kakor samostojne demokrate in radikale. Pravilno! In v dosledni skladnosti z dogodki 1. junija v Trbovljah.

r 7. decembra t. l. bodo volitve v parlament v Nemčiji. Kandidatne liste je vložilo 25 strank. Buržuazija lovi volilce z mnogimi listami in mnogimi gesli. Prav posebno veliko je buržuaznih strank, ki obljubljajo, da bodo zvišale pred in medvojne denarne vloge v bankah in hranilnicah na vrednost, ki so jo imele takrat, ko so bile vložene. Kdor je imel milijone, so mu milijoni ostali in samo taki vodijo meščanske stranke, vsi drugi so stafaža. Voditelji so svoje milijone rešili in jih pomnožili s tistim denarjem, ki so ga mali vlagatelji zgubili. Da ga bodo zdaj vrnil? Poročajo, da na Nemškem ta trik ne vleče posebno, ampak pri nas bi, zato opozarjamo nanj vse tiste, ki bi radi bili poslanci.

r Volil ne bom nikogar, je dejal neki star upokojeni možiček. Ali ni to žalostno? Dolga leta so se možički borili za splošno, enako in tajno volilno pravico, danes pa, ko imajo to pravico vsaj možje, se je ti stari bojevnik ne marajo posluževati, ker so vse stranke med seboj skregane. Ali se tak možiček ne more odločiti kam spada in kdo ima prav? Pa vendar ni tako težko odločiti, ali sem kapitalist, lažisocialist, komunist slovenske pasme ali vztrajen borec za boljši družabni red, za zmago socializma! Kdor je zaveden, bo že vedel, koga bo volil.

r Prispevki za delavske zbornice. Na temelju naredbe ministrstva za socialno politiko od 12. septembra 1924, št. C 49, se bo na temelju § 62. zakona o varstvu delavcev in členu 146. finančnega zakona za leto 1924/25. počenši s 1. septembrom 1924 predpisoval prispevek za začasno delavsko zbornico za Slovenijo v Ljubljani dnevno v iznosu 1/2 % zavarovalnega dnevnega zaslužka, ki služi za temelj pri odmerjanju prispevka za zavarovanje za slučaj bolezni, odnosno v višini 8 1/3 % prispevka za zavarovanje za slučaj bolezni. — Prispevek za delavsko zbornico se bo predpisoval samo za one osebe, ki so dolžne biti zavarovane za slučaj bolezni in nezgode in so uvrščene v VI. in višje mezdne razrede. Za one osebe, ki so uvrščene v I. do všteti V. mezdni razred, se ta prispevek ne bo predpisoval. Prispevek za delavsko zbornico znaša na teden (za 6 dni). Mezdni razred: VI., VII., VIII., IX., X., XI. Prispevki v dinarjih: 0.18, 0.20, 0.24, 0.29, 0.35, 0.42. — Mezdni razred: XII., XIII., XIV., XV., XVI., XVII. Prispevek v dinarjih: 0.50, 0.60, 0.72, 0.87, 1.02, 1.20. — Ta prispevek je dolžan plačevati delodajalec, vendar ga sme v celoti odtegniti od delojemalčevega (zavarovančevega) zaslužka. — Prispevek za delavsko zbornico bo predpisoval po odredbi ministrstva za socialno politiko okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani mesečno za nazaj sočasno s prispevki za zavarovanje za slučaj bolezni in nezgode ter za posredovalnico za delo (borzo dela). Plačane prispevke bodo nakazovali okrožni uradi osrednjemu uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu, ta pa pristojnim delavskim zbornicam.

Vsak sedanji naročnik našega tiska »Napreja« in »Ljudskega glasu« naj pridobi še samo enega naročnika, pa bomo še enkrat tako močni. Za toliko bo pa oslabela moč nasprotnega tiska. Sodrug, sodružica, zavedaj se te malenkostne žrtve. Poskrbi, da bo beseda meso postala.

Zase in za družbo vložil mesečno 1 % svojega zaslužka kot hranilno vlogo »Sloge« (ozir. bodočega »Skupnega doma«).

Današnji številki prilagamo položnice vsem naročnikom »Napreja«. Naročnike prosimo, naj poskrbijo, da bodo imeli do 8. dec. vsi plačano naročnino do konca leta. Z ozirom na neredno izhajanje v novembru naj plača vsak naročnik za december samo 5 Din.

Kdor bo vseeno poslal 25 Din tudi za december mu bomo vpisali 20 Din v tiskovni ozir. volilni sklad.

Dolžniki naj pa izrabijo priliko in naj pošljejo primeren znesek na račun, da bo tako njih dolg manjši.

Naročniki »Ljudskega glasu«, ki čeprav včasih z zamudo vendar dobite svoj list vsak teden, storite tudi svojo dolžnost in pošljite takoj naročnino za zadnje četrtletje. Položnice smo priložili že pretekli mesec. Zamudniki ne čakajte na opomin. — Uprava.

J. J.

Na grobu s. Dimitrija Tucovića.

(Poročilo.)

V nedeljo, 16. novembra zjutraj smo se zbrali delegati in zastopniki Delavskih zbornic in vseh delavskih socialističnih organizacij iz vseh pokrajin Jugoslavije na ladji pod Beogradom, ki je nabito polna odplula z nami proti Lazarevcu, kamor smo se morali voziti pozneje še dve uri z ozkotirno železnico.

Vse je obvladala zavest, da se peljemo počastiti spomin velikega socialista — revolucionarja Tucovića, ki je bil duša srbske predvojne socialne demokracije.

Na postaji v Lazarevcu se je zbrala nepričakovano množica delavstva (nad 2500) z godbo na čelu in mnogimi venci. Marsaljeza in žalne koračnice so odmevale po poti navzgor skozi Lazarevac na zapuščeno pokopališče padlih vojakov, kjer smo se ustavili pri Tucovićevem grobu.

Prvi je opravil svoje ceremonije srbski pop, nato je v imenu Glavnega radniškega saveza Jugoslavije, ki je priredil proslavo, počastil spomin na dela s. Tucovića s. Luka Pavičević. Za njim v imenu S. P. J. dr. Topalović.

V svojem govoru na grobu je dr. Živko Topalović opisal življenje s. D. Tucovića.

Pred vojno je bil Dimitrij Tucović nepomirljiv soc. revolucionar v Beogradu. Izdajal je socialistični list, pisal in bodril delavstvo k vstajenju. On je bil duša vse srbske delavske socialne zakonodaje in tako tudi prvobornik za delavsko zbornico, ki je v glavnem po njegovi zaslugi eksistirala že pred vojno v Srbiji. Vodil je neštete demonstracije v Beogradu za delavske pravice, pri čemur je prišlo dostikrat do krvavih žrtev. Preganjali so ga kakor zver, a ni obupal radi zaostalosti in nerazumevanja, ki je takrat obvladovalo skoraj ves svet, tem bolj pa še Srbijo.

Vendar so mu sledile že takrat množice delavstva, ker je bil neomahljiv in neizprosni revolucionar-socialist. In tako se je rodil uspeh za uspehom iz njegovega dela.

Vojna napoved Avstrije Srbiji pa je uklenila tudi njega v vojaško suktnjo.

Ko so avstrijske armade in divizije pričele divjo borbo za srbsko ozemlje, se je nahajal Tucović kot poročnik v bližini Lazarevca. Na nekem hribu za Lazarevcem ga je pogodila avstrijska krogla.

Zmrzlega so našli in na konju so ga prenesli v Lazarevac njegovi prijatelji, med njimi dr. Topalović.

Najbolj je mrzil vojno! Proletarci vseh dežel, združite se, mu je bilo geslo, ki ga je razširjal med srbskim proletariatom, požrl ga je militarizem, požrla ga je vojna in z njim milijone

bednih proletarcev Evrope in sveta, a on je bil že takrat duševni velikan med njimi.

Se mnogi med njimi so se ga na grobu spominjali, s. Pavičević se je vsem organizacijam zahvalil in zaključil spominsko svečanost.

Pa glej! Neverjetno, a že znano in že neštetokrat smo to doživeli! Ker so se prijavi tudi laži-komunisti, jim je Glavni radniški savez Jugoslavije, ki je proslavo priredil, dal po sporazumu priliko, da se spominske svečanosti tudi udeležijo. To je bil oni del komunistov, ki so vse prej nego resni boritelji za proletarijat.

Po zaključku je stopil na govorniško mesto Triša Kaclerović, advokat in vodja skrajnega levega krila komunistov iz Beograda. Socialisti in zmernejši komunisti so začeli protestirati, da bi govoril Kaclerović, končno pa je zahteval brat s. Tucovića, polkovnik, ki pa je bil v civilni obleki, da naj puste vsakega do besede.

Socialisti so odšli vsi, komunistov je pa ostalo še okoli 250 pri grobu. Tem je govoril Kaclerović. Koj od začetka je silno napadel socialiste.

Dolgo sem taval po Lazarevcu. Obup se je pojavljal v meni, s slehernim bi bil rad govoril in z nobenim, ne vem, ali mi je bilo mraz, ali sem bil razburjen. Z nekim človekom sva menjala par misli. »Ste vi za diktaturo proletariata«, me je vprašal. »Ne, sem za demokracijo«, sem odgovoril. »Onda ste za diktaturo kapitalizma, pa gotovo jeste«, in ločila sva se. Mož je bil z levega krila.

Znašel sem se nato v dvorani neke kavarne, kjer se je otvoril slavnostni kongres Delavskih zbornic Jugoslavije. Tam sem se ob pogledu na zbrane okrepčal, ker sem čutil, da sem med družbo naslednikov Tucovića, ki hočejo po njegovih načrtih potih naprej.

Po otvoritvi kongresa, otvoril ga je predsednik Del. zbornice za Slovenijo, M. Čobal, je dr. Živko Topalović v svojem referatu razglabljal delo Tucovića z ozirom na soc. zakonodajo in borbo za priznanje del. zbornic v Srbiji. Sočasno je navajal velike naloge, ki jih imajo del. zbornice, posebno sedaj v najtežjem času, ko kapitalisti z vso silo onemogočajo praktično izvedbo socialne zakonodaje, ter zaključil: živela Balkanska federativna republika, za kar je žel grogovit aplavz. Prvikrat sem jaz slišal od srbskih sodrugov toliko odločnost v izrazu za soc. republiko. Tudi delajo naj krepko za njo!

Dolga je še pot do resničene soc. republike, a vendar smo že na poti!

So republike krog nas, socialistične pa še niso in ne bodo, dokler jim bo proletarijat samo vzklikal, ne pa dejansko izvajal socialistična načela.

Mnogo Tucovićeve nam bo še treba! (Op. ur. Po socialističnih načelih ni prav, da so hoteli onemogočiti komunistom, da bi tudi oni govorili. Vsak mora priti do besede.)

O BLEKE
OB NA
ROKE
O. B. MESTNI TRG 5
BERNATOVIĆ.

Iz stranke.

Brežice in okolica. V nedeljo, 7. decembra ob 9. dopoldne bo v Brežicah v gostilni Grobušek okrožna konferenca SSJ in KDZ. Ker je konferenca radi volitev v nar. skupščino izredne važnosti, naj se je vsi zaupniki brežiškega okrožja zanesljivo udeležijo. Posebno člani okrožnega odbora naj pridejo vsi! Posebnih vabil ne bomo razpošiljali. — Ivan Baraga, predsednik okrož. odbora.

Gorje pri Bledu. Občni zbor tukajšnje krajevne politične organizacije SSJ in KDZ se bo vršil na praznik, dne 8. decembra t. l. ob 3. popoldne v gostilni s. Antona Burje v Zasipu. Dnevni red običajen. Vse članke pozivljamo, da se občnega zbora

točno udeležijo. Za odbor: Jakob Ambrožič, t. č. predsednik; Martin Jakopič, t. č. tajnik.

TISKOVNI SKLAD.

Od 1. I. do 21. XI. 1924 Din 31.976.43
Ivan Kamenar, Sl. Bistri-
ca, pomotoma izpuščeno Din 15.—
Florijan Stanovnik, Javor-
nik Din 20.—

Z Jesenic; pomota pri
plačevanju »Napreja«. Din 2.75
Skupaj do 27. XI. 1924 Din 32.014.18

Popravek: V »Napreju« št. 153 smo objavili, da je daroval za tisk. sklad namesto »Socialistu« s. Filip Grabner 50 Din; pravilno pa je Ivan Grabner iz Črne in ne Filip.

STALNI NAROČNIKI.

63. Vinko Požar, Cerklje.

Gospodarstvo.

»Sloga« r. z. z. o. z. (bodoči »Skupni dom«): 156 članov s polno vplačanim deležem (izmed teh 14 žen = 8.97%). Od prej vložene hranilne vloge znašajo Din 112.572.76
Od 21. X. do 27. XI.

vložene Din 632.50
Stanje Din 113.205.26

Izstopil je 22. X. t. l. član št. 45, Jakob Ovsenk iz Trbovelj.

Konferenca »Svobode«.

Zadnjo nedeljo je sklical centralni odbor »Svobode« delegate vseh podružnic na konferenco, da predvsem rešijo spor med podzvezo DTE in centralnim odborom. Nekaj ljudi je namreč napravilo prav hinavski načrt: odločiti Delavske telovadne enote od »Svobode«, nova pravila pa sestaviti tako, da bi nad DTE zavladovala SPJ. Izvedbo tega načrta je prevzel predsednik podzveze DTE, Golmajer, izdelal ga je pa generalni štab, ki pravi, da med akcijo ni časa za šolo in zato je šla akcija v kosce. Separatistična pravila je že izdelal uradnik OUZD, g. Kožuh, ki je bil do pred kratkim še član »Sokola«. Ta pravila pa je dobil v roke centralni odbor, ki je takoj sklical konferenco, da pred kompetentnim forumom zadevo razčisti in reši. Vsi delegati so nastopili odločno proti cepitvi, ki je Golmajer ni znal drugače zagovarjati, kakor s trditvijo, ki je pa ni mogel dokazati, da je nepopolni centralni odbor oviral razvoj DTE, ker se ni zanimal za to, da bi se lahko tudi naši telovadci udeležili prihodnje leto delavske olimpiade v Frankfurtu. Nastopili so proti tem njegovim trditvam člani centralnega odbora, ki so Golmajerjeve karte pregledali in dokazali, da ima njegova akcija povsem drug namen: kakor hitro bi bile za njegove politično-strankarske namene odtrgane DTE, bi se morala ukloniti vsa »Svoboda« sploh, ali pa bi šla v franže. Kakor rečeno, Golmajer je pogorel, konferenca ga je odstavila kot predsednika DTE in mu vzela za 5 let pravico do vsake funkcije v »Svobodi«. 9 delegatov je glasovalo celo za njegovo popolno izključitev iz »Svobode«.

Ker je na delegacijskem zboru izvoljeni predsednik »Svobode«, Franče Svetek, odstopil, podpredsednik s. Janko Telban pa je bil premeščen iz Ljubljane v Gornjo Radgono, je konferenca tudi izvolila novega predsednika, s. Valentina Rejca, podpredsednika s. Josipa Pastorka in potrdila v centralni odbor kooptirane člane.

Sklenila je potem, da bo »Svoboda« z novim letom zopet začela izdajati svoj list. Mesečnik bo to, skromnejši bo sicer, kakor je bil »Kres«, zato bo pa gotovo bolj odgovarjal svoji nalogi. Polovica lista bo namreč določena za DTE, ostala polovica pa knjižničnim, dramatičnim in godbenim odsekom in za poročila. List bo obvezen za vse člane »Svobode«, zato se zviša članarina na 4 Din, 1 Din bo za list.

Za tiskovni sklad mora prispevati vsaka podružnica ves čist dobiček ene prireditve.

Konferenca je bila torej uspešna. Govor je bil tudi o nekih računih o lanskem mariborskem vsedelavskem

zletu. Zadeva ni niti čedna, niti prav jasna, razčistiti jo bo treba čimprej. Čim bo pojasnjena, se bo tudi pokazalo, kdo pravzaprav ruši enotnost socialističnega proletariata, kakor se je to pokazalo pri DTE. Rečemo pa, če bi funkcionarji vseh organizacij in delegati povsod tako energično nastopili, kakor so na nedeljski konferenci, bi bila kmalu zopet tudi samo ena socialistična stranka na Slovenskem, vseh razdorov bi bilo konec. Pustimo enotne fronte, za organizacijsko edinstvo napnimo vse sile!

11. DECEMBER.

Tista gnusoba, ki jo je Cankar tako bičal, se je zopet razpasla s še hujšo silo na Slovenskem.

11. decembra bo 6 let, kar je Ivan Cankar umrl. Kakor smo izvedeli, se naše Narodno gledališče Cankarja ob letošnji obletnici njegove smrti ne bo spomnilo. Tam vladajo ljudje, ki jih je že Cankar opisal. Ne bomo izgubljali besed nad njimi. — Pravzaprav pa je to v redu. Tako vsaj njegovega spomina in duha ne bodo profanirali.

Cankar je umrl, strah pred njegovim bičem še živi. Ne samo v gledališču. Cankarjeve knjige so v knjigo-trstvu pošle, a o novi izdaji njegovih del še v javnosti nismo čuli glasne besede.

Naša oficialna inteligenca je celo tako propala, da jo lahko slišite: Cankar je pisal v pijanosti... Kakor da ji bodo s tem njeni grehi opravičeni!

S Cankarjevo neizprosnostjo in brezobzirnostjo bo treba začeti boj za njegova načela!

Dopisi.

Škofja vas. Druga seja občinskega odbora se je vršila 2. novembra. Pri čitanju letnega proračuna za l. 1925. je s. Lešnik predlagal, da se časne podpore zvišajo od 300 na 500 Din letno. Te podpore dobe oni občinski ubožci, ki ne dobijo nobene druge podpore. Delijo se tako, da dobijo omenjeni ubožci po 20 kron o Božiču in po 20 kron o Veliki noči. Sodrugi Lešnik je predlagal zvišanje omenjenih podpor, da bi si ubožci vsaj ob praznikih lahko privoščili kosček mesa, ki ga drugače vse leto ne okusijo. Proti temu Lešnikovemu predlogu sta nastopili obe nasprotni stranki, na kar je predlog propadel. Tako ljubezen imajo tukajšnji klerikalci in liberalci do obč. revežev. Nato je propadel tudi klerikalni predlog, da bi se županu plača zvišala. V domovinsko zvezo je bil sprejet Ivan Levec, delavec na Ljubečni. Klerikalci so predlagali za njegov sprejem takso, na kar jih je s. Lešnik zavrnil, da je Levec po sklepu prve občinske seje takse prost, zato so klerikalci svoj predlog umaknili. Nato je prišla na vrsto priklopitev velike in razsežne sosese Vojnik-Okolica k trgu Vojnik. Lešnik je predlagal, da naj nje vzhodni del, ki teži proti Škofji vasi in v katerega seže katastralna občina Arzlin, ostane pri Škofji vasi, posebno ker tudi prebivalstvo tako želi, in le zahodni del Vojnika-okolice, to je zona A., se naj združi s trgom Vojnik, ker je meja katastralne sosese Vojnik-okolica čisto drugačna, kakor politična. Tega seveda naši klerikalci in liberalci nočejo razumeti, čeprav jih je s. Lešnik na to opozoril, ali oni so bolj »kšajti«, kakor s. Lešnik, kakor se je eden izmed njih hvalil. S takimi ljudmi, ki ne razumejo in nočejo razumeti ter le svojo besedo gonijo naprej, če tudi ni prava, je s. Lešniku in ostalim sodrugom odbornikom težavno se pripraviti. In takih podob-

nih stvari je več. Temu pravilnemu Lešnikovemu predlogu so se združeni klerikalci in liberalci na vso moč uprli, ter zahtevali, da se naj cela politična sosenska združi s trgom Vojnik. S tem upajo dati socialistom v občini Škofja vas če ne smrten, pa vsaj težek udarec, ker ravno v Vojniku-okolici stanuje nekaj odličnih socialistov, med njimi tudi Lešnik, ki je klerikalcem in liberalcem trn v peti. Lešnik pride sicer s cono A itak pod trg Vojnik, ali vseeno se jim zdi še nevaren, ker jim je preblizu, če se pa cela politična sosenska priklopi trgu Vojnik, tedaj bo seveda dalje proč, in z njim vred seveda še nekaj drugih socialistov. V viharo debato so energično posegli tudi sodrugi Kosenina, Mihselj in Kresnik, prišlo je do burnih prizorov in končno se je vse razbilo. Socialisti so se držali disciplinirano in kompaktno odšli iz dvorane, ne da bi sejni zapisnik podpisali, z njimi vred je odšlo tudi par odbornikov, (ki nekaj razumejo) od nasprotnih strank brez podpisa, ker se strinjajo z Lešnikovim pravilnim predlogom, za katerega je na ta način bilo 11 glasov in ne osem, kakor je nasprotni zapisnikar v sejni zapisnik napisal. Pa vseeno če bo Nemesis izrgala vse okoliške socialiste Škofji vasi, boj v Škofji vasi zato ne bo prenehal! Če tudi bomo v Vojniku, vedno in vedno bomo pomagali škofovskemu socialistom, kar jih še po naši ločitvi ostane. Vseeno bomo tudi še nadalje razvijali naš rdeči bojni prapor v Škofji vasi, a razvili ga bomo tudi v Vojniku. Vse povsod se bomo neustrašeno borili za pravice tlačnega, zaničevanega in razžaljenega bednega ljudstva, ki je stebel človeške družbe. Naše ideje so prave krščanske in naš boj je svet. Tukajšnja gospodarska stranka si po krivici lašči naprednost, ker je le privesek klerikalcev, s katerimi se družijo zoper vsak napreden predlog socialistične stranke. Po razbitju že navedene občinske seje je neki odbornik gospodarske stranke dejal v gostilni Cank, da bo organiziral Orjuno. Ne vemo, ali se vsa gospodarska stranka strinja s tem ali ne, to damo volilcem gospodarske stranke v premissljevanje, da bodo vedeli, koga so volili! Pa tudi škofovskemu Teutoneu bomo ob priliki posvetili več časa, ker se kljub svojemu »pristnemu« germanstvu vse preveč zani-ma za gospodarsko stranko. Danes mu samo povemo, da si od takih pri-vandrancev ne pustimo politike diktirati. Vse, kar nam posojujete, bomo ob priliki hvaležno z obrestmi povr-nili, to si naj gospodarska stranka zapomni. Drugič več.

Samomori v Mežiški dolini. Mesec dni bo od tega, kar se je žena nekega orožniškega stražmojstra, ki je stanoval v Prevaljah, a v službi je bil v Dravogradu, odpeljala iz Prevalj v Dravograd, kjer je skočila v Dravo. Njenega trupla še niso našli. Dne 23. t. m. sta se zastupila v Guštanju vodja prodajalne Konsumnega društva in njegova žena, stara okoli 20 let. Pokopali so ju v nedeljo popoldne. K pogrebu je prišlo mnogo ljudi. G. dekan je malo ponagajal, ker ni pustil takoj zvoniti. Kmalu potem so našli v Dravogradu v ne-kem hotelu ustreljen zaljubljen par iz Zagreba. Dekle je bilo mlado in bogato, fant pa šofer, ker se nista smela poročiti, sta pobegnila in se v Dravogradu končala.

Lastnik: »Sloga«, r. z. z. o. p.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

Tisk tiskarne »Merkur« v Ljubljani.

29. XI. 1924. — 2900.

**Vsak
zaveden
proletarec
mora biti
naročnik
Napreja!**

Ribje olje

medicinsko, norveško sveže
v zalogi

Drogerija ANTON KANC,
sinova Ljubljana, Židovska
ulica 1.

Razpošilja tudi po poštne
povzetju.

Steklenica po 9 in 12 Din.

NAŠI IZDELKI:

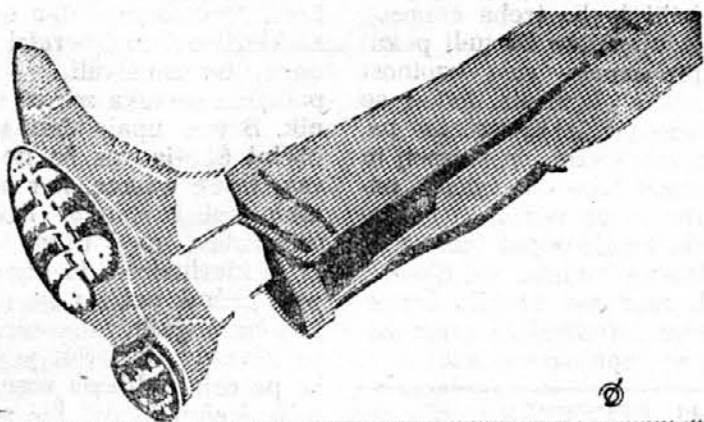
Dvojnoslada ržena ŽIKA
v rdečih zavitkih,

Dvojnoslada ječmenova ŽIKA
v modrih zavitkih,

Slajena ječmenova ŽIKA
v zelenih zavitkih

so najboljši!

Zahtevajte le Žiko!

Palma kaučuk pete in podplati

omogočajo elastični, tihi hod,
štedijo Vaše noge in Vašo obu-
tev ter so tipežnejši nego usnje.

Naročajte
in širite
edini
delavski
list

Napreji

Sedaj je dobro!

pravi mož, ko mu je njegova pametna žena hrbet in ude nadrgnila s FELLERJEVIM BOLEČINE OLAJŠAJOČIM ELSAFLUIDOM. Imate bolečine v udih? Nahod? Glavobol? Zobobol? Krčeki? Trpite na slabosti? Slabem spanju? Nervoznosti? Poizkusite Fellerjev Elsafluid, kateri Vam bo v hudih dneh dober prijatelj. En zavoj s 6 dvojnimi ali 2 specialnimi steklenicami z zavojnico in poštnino za 62 dinarjev pri lekarnarju EUGEN V. FELLER v STUBICI DONJI Elsatrg 252 Hrvaška.

Ni Vam več potrebno

godrnjati radi draginje, ker sedaj lahko dobite vse vrste blaga za obleke in perilo pri trdkih

I. N. ŠOŠTARIČ, MARIBOR,
ALEKSANDROVA CESTA 13

po zelo znižani ceni

na pr. sukno po 60'—, 70'—, 90'—, 100'— Din itd., platno po Din. 11'—, 14'—, 16'—, 20'— itd., izgotovljene srajce Din. 44'—, 50'—, 56'— itd., spodnje hlače po Din. 32'—, 34'—, 40'— itd., izgotovljene obleke, in drugo za vsako ceno. Železničarji dobijo blago tudi na obroke.

Zimske suknje

v vseh modernih oblikah iz češkega in angleškega blaga priporoča po jako zmernih cenah

A. KUNČ, LJUBLJANA

Gospodska ulica št. 7.

Prava ura za Vas!

je Suttnerjeva ura, kajti Vi potrebujete točno idočo uro z jakim in preciznim ustrojem, lepo izdelano in pri vsem tem poceni. Z uro od Suttnerja boste vsekakor zadovoljni. Trdka Suttner kot jugoslovanska podružnica lastne tovarne ur v Švici, jamči Vam za dobroto ustroja! Vse nadkriljuje znamka „IKO“! Zahtevajte bogato ilustrovani cenik. Pošljite za istega samo 2 dinarja za poštnino na naslov:

TOVARNA UR H. SUTTNER
v Ljubljani št. 990 — Slovenija.

Proletarci!

Gostilne in kavarne,
ki nočejo vašega lista,
najbrže tudi vašega
denarja ne marajo.

Ustrezite jim!

Najboljši šivalni stroj je edino le

Pouk v vezenju brez-
plačno.

Večletna garancija.
Popravljeni na razpolago

**Grietzner in
Adler** za rod-
binsko in obrtno
rabo v vseh opre-
mah

Josip Petelinc, Ljubljana (blizu Prešernovega spomenika)

NAŠIM RODBINAM

priporočamo
našo pravo domačo
KOLINSKO
cikorijo,
izvrsten pridatek za kavo.

18 let priznane kapsule „LARUCIN“

(odobrene od ministrstva za
narodno zdravje) zdravijo naj-
sigurnejše gnojno kapavico
(triper) in bolezni mokril.
Škatlja 20 Din v vseh lekarnah.
Direktno: Apoteka BLUM,
Subotica.

Zadruga pozor!

PERHAVEC & VALJAK

Tovarna za izdelovanje likerjev, desert vin in sirupov
d. z o. z.

Maribor.

IZDELUJEMO TOČASNO:

Chartreuse
Benediktinec
Alaš-kinovec
Jajški konjak
Vanilija
Grenčak (Želodčni liker)
Vermouth
Marsala
Marsaletta
Malinov sok
Punč
Rum
Medic konjak

Neši likerji, fina vina in sirupi so samo pristni, prvovrstni izdelki, iz najfinjših zelišč izdelani in prekašajo vsako tu- in inozemsko konkurenco.

ZAHTEVAJTE NAŠ CENIK!

Domače sredstvo katero Vam je potrebno

in ki bo tudi pri Vas ob vsaki priložnosti pokazalo svoje bolečine olajšajoče dejstvo, je: **LEKARNARJA FELLERJA ELSA-FLUID**. — Vrelec moči! — Že 26 let izkušen in priljubljen! Znotraj za želodec, pri krčih in bolečinah nekoliko kapljic na sladkorju. Hitro deluje kot sredstvo za drgnjenje pri revmatičnih bolečinah in v vseh slučajih, kjer je masaža potrebna! Odstrani nahod in stori neobčutljivega proti mrzlem zraku, je enako dobro za oči, ušesa, zobe, glavo, usta in grlo! Z zavojnico in poštnino stanejo:

1 paket	s 6 dvojnati. ali	2 specialne steklenke	62 Din.
2 paketa	s 6 dvojnati. in	2 specialne steklenke	96 Din.
3 pakete	s 12 dvojnati. in	2 specialne steklenke	130 Din.
6 paketov	s 18 dvojnati. in	6 specialnih steklenk	240 Din.

EUGEN V. FELLER, lekarnar
v Stubici Donji, Elsatrg 252 Hrvaška

Za nadopolnilev paketa se priporoča: ELSA-ŠVEDSKE-KAPLJICE za želodec, ki pospešujejo prebavo. ELSA-ZAGORSKI SOK proti kašlju in bolečinam v prsih.

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica šte. 6
registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Tiskovine

za šole, županstva in urade, najmodernejše plakate in vabila za veselice, letne zaključke. Najmodernejša uredba za tiskanje časopisov, knjig, brošur itd.

STEREOTIPIJA LITOGRAFIJA